

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Imperator.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

JOANNIS PIERII VALERIANI
HIEROGLYPHICORUM

LIBER XV.

DE IIS QUÆ PER SERPENTEM IN ALIQVOT
SIGNIS MILITARIBUS, DEQUE CADUCEO
AD REM IPSAM, SIGNIFICANTUR

Ex Sacris Ægyptiorum literis.

AD ACHILLEM MAFFÆUM PATRI-
TIUM ROM.

Cui vero opusculum hoc alterum de quibusdam Serpentis significationibus, in signis præcipue militaribus, deg. Caduceo nuncupem potius, quam tibi, Clarissime Achilles? qui præter absolutam Litteram peritiam, toru etiam es antiquitatis non incuriosus affector, cuicunque bac domi noſtrentam patrum tui viri elegantissimi cura, quam accuratissima ac illius tui clarissimi diligentia: possum a secretis Pauli Veneti II. P. M. effet, quantumcumq; omni publicis a negotiis surripere poterat, itum id rerum harum cognitioni studioque tradebat, meq; fateor a vobis mutuo accepisse plurima in toto hoc negotio meo, qua ribi reddere, post rem arbitrio meo digestam, justum equumq; eximissum. Accipies igitur a me redibitionis, sed libera & ingenuo nomine, multarum rerum expressa signifia, quarum figure & imaginesq; apud vos laudabili cum custodiuntur, illudq; præcipue familiaribus nobilium domorum insignibus argumentum, contra juniorum quorundam eruditorum opinionem scriptum ostendisti, quod ex ipsa vetustate desumptum, & apertissime comprobatum perlegisti. Subjecti, me quoq; semin tecum, & in hoc comprobando non parum ad laborum: Imperatorum veterum, atq; adeo militum insigis, & in parvulis & in signis more nostro picta fuisse multa enumeravi, presertim eorum qui Serpentem prætulissent: nam circa Caduceum sollicitus plurimum esse videbaris, & que de principiis hieroglyphica multa differui, jussissi mox, ut ea omnia conscriberem, quod per otium eae recognoscere constituisse. Quam primum igitur mibi quoq; per otium licuit, quo optare te tantopere contenderas, efficerre procurari, idq; quamlibetissimè, qui tantum in lucris ponerem non ignorabam: simulq; mibi stimulus addebat ad suadere hanc, veluti postliminio revisenda: que in multarum occupationum quasi concursu, dinitius fuerant intermissa. Tua præterea humanitatis opera, multa in melius resusciri posse videbam, ut ita minimè fortè ritura esset lucubratio mea, que talem tantumq; sibi argumenti hujus non lectorem modo, verum etiam ab iucore comparasset; censuram enim doctrinamq; tuam sacer mibi plurimum profuturum.

IMPERATOR. CAP. I.

Primum igitur hieroglyphicum in hoc genere illud erit, quod ad rerum summam pertinet. Sacerdotes enim Ægyptii si vellent Imperatorem, aut potentissimum quempiam Regem per infinitas ab eis imagines indicare, Anguem, ut apud Niliacum Horum est, in spiram collectu faciebant, palatii cuiusdam specie in voluminum medio statuta: siquidem domus regia in imperii totius centro sita esse debet, ut omnium æquè commodis consulatur. Nam Plato Legum quinto, Reip. Regia domus ubi est sua urbem jubet in medio regionis, quoad fieri potest, ponit. Et Genes. 23, cum dicendum esset, Erit autem Ephron longè princeps Hethaorū: scriptum invenias ad hujus instar hieroglyphici. Habitabat autem Ephron in medio filiorum Heth. Hinc rerum scriptores memoriae non temere prodiderunt, Antoninum Pium in urbe semper sedisse, ut ita medius nuncios undique citius accipere posset, ideoq; ne Longius abesset, nullas umquam expeditiones obivit, prædia sua tantum in Campania nonnunquam vilere

A viere contentus: quamvis esse scio, qui factum hoc ab eo dicant, quod gravem esse provinciæ libus comitatum Principis etiam nimis parci exsistimaret. Diodorus autem licet alia quoque Serpentis significata commemoret, quin tamen & imperium ex ejusdem animantis pictura intelligi possit, nequaquam inficiatur. Quidam hominem regni potitum hieroglyphice ita describunt, ut eum manu Serpentem comprimere indicent, cujusmodi simulacrum est in numo Aurelii Cæs Aug.<sup>Numus Au
rælii Cæsa
riæ.</sup>

Pii filii, in quo sigillum est, Sepentem à medio manu tenens, admoventem caput dexteræ cibum porrigenti.

OSCUS. CAP. II.

MANETHON Ägyptius author, quisquis ille fuit, ait Oscum, qui Tyrrenis imperavit, insigne *Osci populi,* Serpentis habuisse, Oscosq; ait Servius populos dici, ubi plurimum Serpentes abundant, in *Capys ur
bis regio.* Campania quippe. nam Oscum hunc ajunt coloniam eo transmisso, Hetrascis tunc Italiae fere to. *Capys acci
tus rerum potentibus, urbemq; in ea regione longe principem, ab aurigo accipitris, quem Hetrup
sica lingua Capym appellabant, nominasse, ut scriptores quidam vetustiores memoria prodiderunt:*

B licet tempore succedente creditum sit, eam ita à campestribus locis nuncupatam. Poeta vero Hecatæum fecuti, eosdemq; Hecatæus, Capym Trojanum virum urbis authorem fuisse tradunt, & ab eo nomen. Sed hæc utcumq; fidem faciant (in nulla enim magis authores diversi abeunt, quam in urbium originibus repetendis, dum Græci sibi omnia ascribunt, Latini sua possidere contendunt, nationes plaræq; alia non ignobiles esse volunt) satis conflat Oscum, Ägyptiorum principum more, Serpentis insigne gestasse, & Oscos ejus colonos inde nuncupatos. Oscus dubio procul Hetruscum nomen est, & apud eos ad hæc usq; tempora Vipera Oscarzones appellantur, si mordi Vipera Serpens illa sit, qui tota Venetia vulgo Marassus dicitur. Et sacræ apud nos literæ Serpentem principis elogio nominarunt, dum ait aſteror noſter, fore, ut hujusmodi princeps foras ejiciatur, cum de diabolo loqueretur, qui per Serpentem multis in locis utriusq; institutionis nostræ figuratur. Hanc interpretationem D. Ambrosius è nostris nequaquam aspernatur.

JUNO DOMINA. CAP. III.

C E Tindicandi dominii caufa, in Junonis quoque dextera Serpentis caput statuebatur, in læva ve
tro lapidem sceptrum: cum Juno ipsa dominii prælæs apud gentes haberetur, incederetque, ut *Antid lib. 2* ipsa de se apud Virgilium dicit,

— *Divum Regina, Jovisque
Et soror, & conjux.*

JUNO CONSERVATRIX. CAP. IV.

N Am in Julia Mameæ Aug. numo simulacrum est in sinus fluentes collectum, læva hastæ admixa,<sup>Julia Ma
meæ nu
mæ.</sup> dextera Anguem in spiras convolutum porrigente, ubi Anguis omnino imperium, hasta Defen
sionem indicat: quod ut conjiciam facit inscriptio, qua in hunc modum legitur, JUNO CONSER
VATRIX.

ORBIS DOMINIUM. CAP. V.

Serpentes quoque Leonibus, qui Opis deæ simulacro apponebantur, adjuncti terrarum orbem, *Dicitū in po
tentiores.* vel orbis ipsius dominium significabant. Argutum vero dictum apud Græcos contra potentio
res civili quadam libertate jaſtari solitum, ὁ φίς, εἰ μὴ Φάγη ὁ Φίν, δεῖπνον δὲ γενέστερα, hoc est, *An.
ab Erasmo
Chil. 3. cen.
3. prob. 61.* Datus, nisi Anguem comedat, non fit Draco. Nam inter Serpentum genera Dracones ii vocantur, qui corpore sunt immaniore, vultioreq; magnitudine, tametsi pro quoquā Angue plerunque nomen *ad Verbū.* hoc autores usurpat. Quem igitur Imperatorem statuas, eo adagio, aiebant illi, ei necesse esse Re
ges & Principes multos deglutire, ut ita Rex regum fieret & dominantium dominus.

IMPP. DUO. CAP. VI.

IN Græcorum etiam numis dominium per Serpentum effigiem significari obſervavimus: nam in *Græcorum
numismata.* numo quodam vides Serpentes duos ad semicirculi curvaturam invicem spectantes caudis in
trorsum incurvatis, cuius inscriptio dominium penes duos esse demonstrabat: ita enim habebat,
ΔΤΝΑΡΧ. ΕΕ ΤΠΑΤ. Β. Quod ita apertius exprimitur, δυωαεχτια εξ οπότεν δύο.